Makkonen
22.9.2020

Ympäristövaliokunta
Eduskunta
YmV@eduskunta.fi

Hallituksen esitys laiksi biopolttoaineista ja bionesteistä annetun lain muuttamisesta

Energiateollisuus ry kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi biopolttoaineista ja bionesteistä annettua lakia. Ehdotetulla lakimuutoksella pantaisiin kestävyyskriteerisääntelyn osalta täytäntöön uudelleenlaadittu uusiutuvista lähteistä peräisin olevan energian käytön edistämisestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2018/2001.

EU:n asettamat kriteerit täyttyvät Suomessa ja metsätaloudessamme huolehditaan kestävyydestä laajemmin. Tämän vuoksi direktiivin toimeenpanossa olennaista on tavoitella hallinnollista keveyttä. Energiateollisuus luottaa siihen, että ministeriön valmistelu ja energiaviraston suunnitelmat johtavat tehokkaaseen ja järkevään toimeenpanoon. **Muutama (lihavoitu) yksityiskohta voisi kuitenkin kaivata valiokunnan huomiota ja linjausta.**

Lain toimeenpanolla on kiire

Energiateollisuus on ollut erittäin tyytyväinen ministeriön ja Energiaviraston ripeisiin toimiin direktiivin toimeenpanossa. Jo direktiivin hyväksymisvaiheessa oli tiedossa, että annettu noin kahden vuoden toimeenpanoaika on tiukka. Oli myös selvää, että yhtiöillä on hankittuna metsäpolttoaineita lain voimaantuloa edeltävältä ajalta. Lain valmistelulla on kiire, jotta Energiavirasto voi valmistella tarvittavat ohjeet ja yhtiöt pystyvät ottamaan käyttöön tarvittavat järjestelmät.

2 a § Velvollisuus osoittaa biomassapolttoaineiden kestävyys

Kestävyyslakiin on saatu hallinnollisesti kevyt ja toimiva ratkaisu. Kannatamme, että osoittamisvelvollisuus rajataan kestävyyden kannalta olennaisiin toimijoihin päästökauppasektorilla. Näin päästökauppaan kuuluvat laitokset voivat hyödyntää velvoitteiden osoittamisessa päästökauppaan luotuja prosesseja todentajineen.

6 § Kasvihuonekaasupäästövähennys

Kasvihuonekaasupäästövähennystä koskevat määräykset ovat direktiivissä epäselvät ja voivat johtaa uusien laitosten kohdalla tarpeettomaan hallinnolliseen taakkaan. Sääntelyn tarkoituksena on estää, että esimerkiksi metsäpolttoaineen tuotannossa ja logistiikassa käytettävät fossiiliset polttoaineet eivät eliminoisi ilmastohyötyä. Direktiivin liitteiden perusteella metsähake täyttää kestävyysvaatimukset, jos sen hankintamatka on alle 2500 kilometriä. Useassa tapauksessa siirtomatkat ovat murto-osan tästä. Olisi tärkeä, että osoittaminen voidaan tehdä hallinnollisesti kevyellä tavalla.

Energiateollisuus ry
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
www.energia.fi

Lain tulkintaohjeisiin olisi hyvä täsmentää, että
- **Olemassa olevan laitoksen muuttamista biomassapolttoaineille ei tulkittaisi laitoksen ”aloittamiseksi”.**
- **Khk-vaatimuksen täyttyminen tulisi voida arvioida kertaluontoisesti kestävyysjärjestelmän hyväksyttämisen yhteydessä.** Viranomainen voisi vaatia vuosittaisen tarkastelun vain, jos on perusteltu syy epäillä kriteerin täyttymistä. Esimerkiksi kotimaisen biomassan on erittäin vaikea saavuttaa kestämättömän hakekuljetuksen 2500 kilometrin rajapyykkiä.
- Laskennassa käytettävä **laitoksen hyötysuhde tulisi kuulua tämän kertaluontoisen tarkastelun piiriin**.

Myös 6 a §:n vaatimukset tulisi pystyä osoittamaan kertaluontoisesti, mikä lienee tarkoituskin.

10 § Metsäbiomassaa koskevat kriteerit

Energiateollisuus kannattaa kriteerien rajoittamista direktiivissä asetettuihin. Näiden osalta on pystytty arvioimaan vaikutukset suomalaiseen metsätalouteen ja minimoimaan ainespuun sekä energiajakeen vaatimusten eriytyminen. Korostamme tässä yhteydessä, että suomalaisen metsätalouden kestävyys on toimiva kokonaisuus sääntelyä ja vapaaehtoisia toimintatapoja. Vapaaehtoisilla toimilla voidaan puuttua nopeasti, kustannustehokkaasti ja joustavasti merkittäviin kestävyysongelmiin kaikki sidosryhmät huomioiden.

12 § Toiminnanharjoittajan kestävyysjärjestelmää koskevat vaatimukset

Pääosa kestävyyden osoittamiseen tarvittavasta tiedosta on polttoaineentoimittajien hallussa. Laki mahdollistaa toimivan järjestelmän, jossa polttoaineentoimittaja kerää tarvittavan dokumentaation ja päästökauppatodentaja tekee todentamisen tähän materiaaliin.

31 § Kestävyyskriteeriselvitys

Pidämme tärkeänä, että kestävyyden osoittaminen voidaan laitoksilla yhdistää mahdollisimman pitkälle päästökauppalain edellyttämään todentamiseen. **Perusteluissa tulisi selkeyden vuoksi mainita, että kestävyysselvityksestä ei ole tarvetta pyytää erillistä todentajan lausuntoa, jos tietojen todentaminen on tapahtunut muulla tavoin**.

Voimaantulo

On selvää, että kotimainen metsäbiomassa täyttää EU:n asettamat kestävyyskriteerit. Komission maakohtainen arvio antaa tälle tulkinnalle tukea. Tämänkaltaisessa varmassa tilanteessa **metsäbiomassan kestävyyden osoittaminen voi siis kaatua vain puuttuviin dokumentteihin**. On oletettavaa, että yhtiöiden jo käytössä olevat järjestelmät tuottavat tarvittavan, luotettavan tiedon. Erityisesti **siirtymäaikana (vuosi 2021) tämänkaltaiset tilanteet olisi perusteltua johtaa vain viranomaisen huomautukseen ilman raskaampaa osoittamisvelvoitetta, jos ei ole perusteltua syytä epäillä biomassan alkuperää**. Näin erityisesti koska kestävyyskriteerien soveltaminen päästökaupassa alkaa vasta vuonna 2022. Vuosi 2021 on järjestelmän ylösajovuosi.

Yhteystiedot

Yhteyshenkilömme asiassa on asiantuntija Jukka Makkonen
(puhelin 040 702 8634, jukka.makkonen@energia.fi).